

Uchodźcy na rynku pracy w Polsce

Listopad 2022 r.

Uchodźcy z Ukrainy przybywający do Polski szybko podejmowali pracę.

Na koniec lipca odnotowano ponad **370 tys. powiadomień o powierzeniu pracy** obywatelom Ukrainy przybyłym do Polski od wybuchu konfliktu^[1].

Dane z bazy PESEL sugerują, że w naszym kraju przebywało w tym czasie ok. **670 tys. uchodźców z Ukrainy w wieku produkcyjnym**^[2].

Nie oznacza to jednak, że co druga przybyła osoba ma pracę. Liczba powiadomień nie mówi nam dokładnie ile osób znalazło zatrudnienie. Na jedną zatrudnioną osobę może przypadać kilka powiadomień, dla przykładu nie wszystkie powiadomienia kończą się podjęciem pracy, a przy zmianie pracodawcy pojawi się kolejne powiadomienie.

Tempo wejścia na rynek pracy należy jednak uznać za imponujące (por. kolejna strona). W szczególności jeśli uwzględnimy znaczące obowiązki opiekuńcze ciążyące na uchodźcach (w większości matkach z dziećmi).

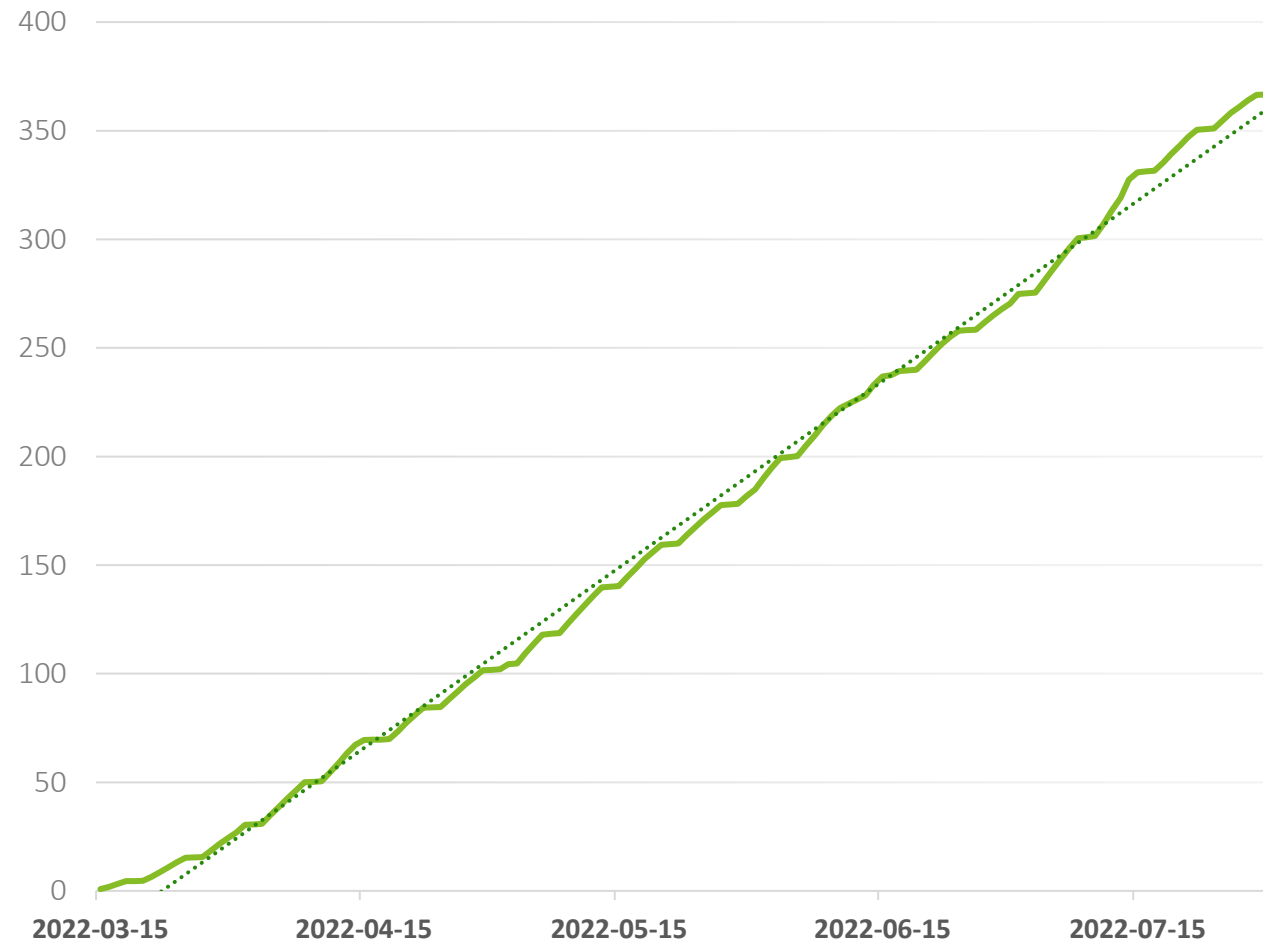
Szybka integracja była możliwa dzięki rozwiązaniom instytucjonalnym (szybko wdrożone uproszczone procedury zatrudniania) oraz otwartości biznesu i polskiego społeczeństwa.

^[1] Dane MRiPS, na podstawie powiadomień o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583)

^[2] Dane statystyczne dot. wniosków o nadanie statusu cudzoziemca UKR w związku z konfliktem na Ukrainie - Otwarte Dane, osoby w wieku 18-64 lata, stan na sierpień 2022.

Integracja przebiega szybko...

Sumaryczna liczba powiadomień o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy w oparciu o uproszczone procedury (w tys., dane prezentowane przyrostowo)

...szczególnie w odniesieniu do poprzednich kryzysów

INTEGRACJA NA TLE EUROPY

30% szacunkowy wskaźnik zatrudnienia wśród uchodźców z Ukrainy w Polsce po pierwszych **5 miesiącach** od wybuchu wojny^[1,2,3].

W Niemczech we wcześniejszych kryzysach po **24 miesiącach** od przybycia uchodźcy cechowali się znacznie niższym wskaźnikiem zatrudnienia (ok. 13%)^[4].

Wynik, który w Polsce osiągnęliśmy po 5 miesiącach, w poprzednich kryzysach uchodźczych był osiągnięty po **48 miesiącach** od przybycia do kraju UE^[5].

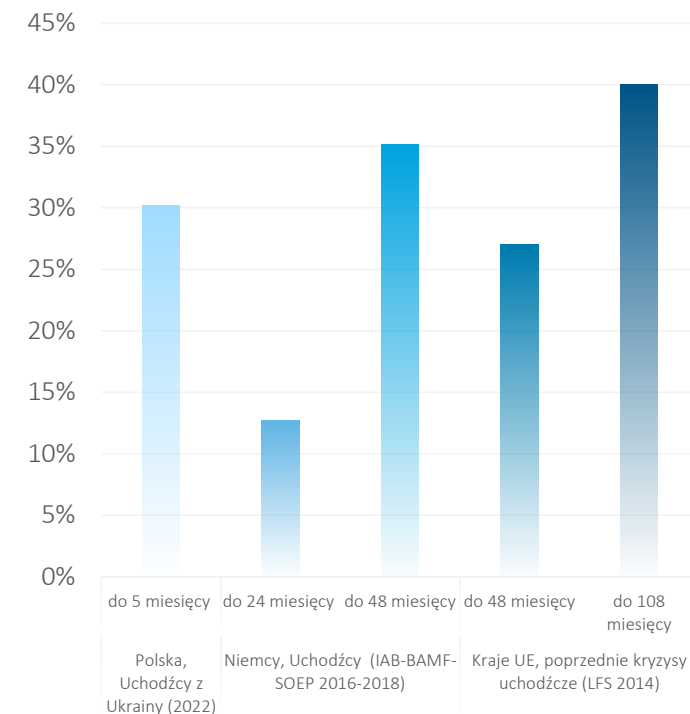
KONSTRUKCJA WSKAŹNIKÓW

POLSKA: Powiadomienia zgłaszane do PUP przeszacowują liczbę Ukraińców, którzy znaleźli pracę. Dla przykładu dane o oświadczeniach^[3] (zbliżony do powiadomien instrument działający przed wybuchem konfliktu) wskazują, że na każdą osobę przepada średnio 1,6 wniosków. Wyznaczając wskaźnik zatrudnienia, liczbę powiadomien skorygowano o ten wskaźnik. Dla porównywalności międzynarodowej, otrzymaną liczbę odniesiono do liczby osób z Ukrainy w wieku 15-64 zarejestrowanych w PESEL^[2].

NIEMCY: Szacowany wskaźnik zatrudnienia odpowiada odsetkowi osób zatrudnionych w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu^[4].

UE: Przytoczony wskaźnik zatrudnienia (ang. employment rate) to procent osób pracujących w stosunku do ogółu ludności w grupie wieku 15-64. Miara odpowiada definicji stosowanej przez GUS^[5].

SZACOWANE WSKAŹNIKI ZATRUDNIENIA*

*Szacunki Deloitte

^[1] Dane MRiPS, *Powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583)*, dane pokrywają osoby zgłoszone do PUP, potencjalnie część z tych osób nie ma już pracy, występuje w bazie kilkakrotnie.

^[2] Dane statystyczne dot. wniosków o nadanie statusu cudzoziemca UKR w związku z konfliktem na Ukrainie - Otwarte Dane

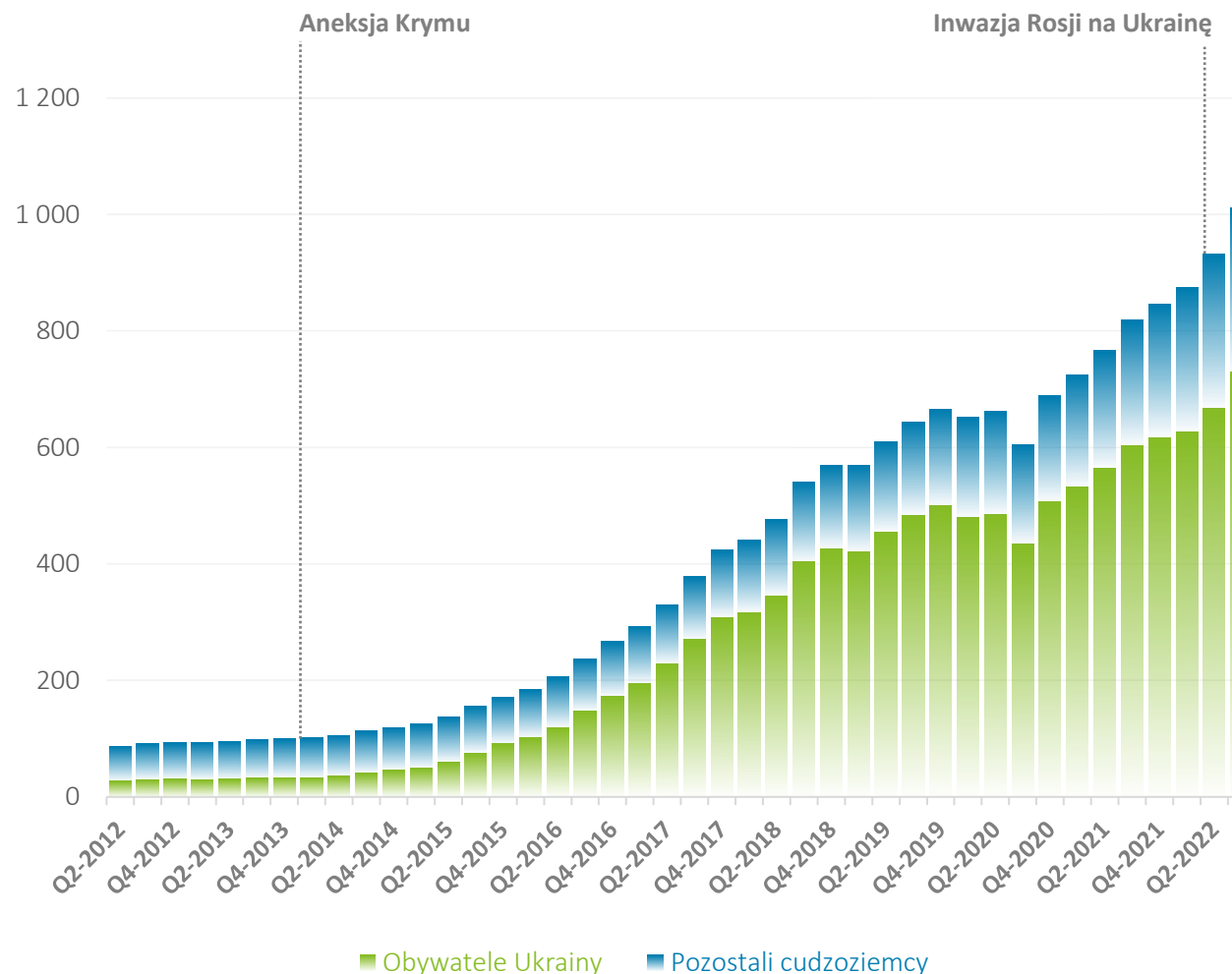
^[3] Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wpisane do ewidencji oświadczeń Statystyka | WORTAL (praca.gov.pl)

^[4] *First Time Around: Local Conditions and Multi-dimensional Integration of Refugees* (ebrd.com) Badanie dla Niemiec oparte na danych o uchodźcach z lat 2016-2018, analizowana grupa wieku to 18-49 lat.

^[5] *How are refugees faring on the labour market in Europe?* | European Website on Integration (europa.eu), Dane pochodzą z modułu zrealizowanego ad-hoc w ramach badania EU-LFS w 2014 roku.

Napływ uchodźców widać też w ZUS

Cudzoziemcy zgłoszeni do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (w tys., dane kwartalne)

Dane ZUS wskazują, że liczba cudzoziemców pracujących w Polsce rośnie niemal nieprzerwanie od 2012 roku. Jedyne spadki, zaobserwowane w 2020 roku, są związane z restrykcjami gospodarczymi w czasie pandemii COVID-19.

W II kwartale **2022** roku **liczba cudzoziemców zgłoszonych w ZUS pierwszy raz w historii przekroczyła milion**. To ponad dziesięciokrotny wzrost wobec niespełna 100 tys. zgłoszonych osób 10 lat temu^[1].

Za znaczną część obserwowanego wzrostu odpowiada napływ obywateli Ukrainy. Tempo napływu pracowników z Ukrainy wyraźnie wzrosło po aneksji Krymu w 2014 roku.

W 2013 roku obywatele Ukrainy stanowili ok. **33%** cudzoziemców zgłoszonych w ZUS.

Na koniec 2021 odpowiadali za **72%** zarejestrowanych cudzoziemców. Dane z II kwartału 2022 roku również wskazują na większy przyrost (62 tys.) niż wskazywałyby na to średnia przyrostów z poprzednich czterech kwartałów (25 tys. w ujęciu kwartalnym).

^[1] Ubezpieczenia emerytalne i rentowe - Portal Statystyczny ZUS - Portal Statystyczny ZUS, dane ZUS nie obejmują między innymi osób zatrudnionych do wykonywania prac sezonowych

Dlaczego integracja przebiega sprawniej niż w innych krajach?

Działania Rządu

Szybkie otwarcie rynku pracy oraz dostęp do szkół i przedszkoli zapewnione ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy ułatwiły dostęp do legalnej pracy w Polsce. Jednocześnie brak przymusowej relokacji zapobiegł wysłaniu uchodźców do regionów o słabszej sytuacji na rynku pracy.

Uniknęliśmy tym samym błędów innych krajów z poprzednich kryzysów migracyjnych, gdzie ograniczenie dostępu do rynku pracy pociągnęło za sobą długookresowe negatywne konsekwencje.

Sytuacja na rynku pracy

Według szacunków NBP w pierwszym kwartale 2022 roku niemal co druga firma poszukiwała pracowników.

Dane GUS i Eurostat wskazują na rekordowo wysoką liczbę wakatów oraz najniższe w historii bezrobocie.

Obok czynników koniunkturalnych istotne znaczenie mają kwestie strukturalne – polskie społeczeństwo się starzeje, tylko w 2021 roku liczba osób w wieku produkcyjnym skurczyła się o ponad 220 tys.

Charakterystyka uchodźców

Dorośli uchodźcy są dobrze wykształceni, co zwiększa ich potencjał na rynku pracy. W integracji pomagają również bliskość kulturowa, w tym podobieństwo językowe.

Ukraińcy od dawna odgrywają istotną rolę w polskiej gospodarce. Według szacunków Pawła Strzeleckiego, Jakuba Growca i Roberta Wyszyńskiego^[1] w latach 2013-2018 odpowiadali oni za około jedną ósmą polskiego wzrostu gospodarczego. Liczna ukraińska diaspora ułatwia integrację nowoprzybyłym osobom.

^[1] Strzelecki, P., Growiec, J., Wyszyński, R. (2021), The contribution of immigration from Ukraine to economic growth in Poland, Review of World Economics 158.

Działania Rządu | Wsparcie instytucjonalne i finansowe

Rząd wprowadził specustawę, która ułatwiła uchodźcom asymilację, stworzone ramy prawne dały dostęp do rynku pracy, opieki zdrowotnej i edukacji^[1]

Stworzenie ram prawnych

Władze umożliwiły osobom uciekającym z Ukrainy dostęp do podstawowych systemów administracyjnych jak PESEL i profil zaufany oraz zalegalizowały pobyt na 18 miesięcy.

Rządowe rozwiązania pozwalają na podjęcie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej czy rejestracji jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy. Do tego umożliwiają dostęp do szkół i przedszkoli dla dzieci uchodźczych.

Wsparcie finansowe

Rząd wspiera finansowo uchodźców zezwalając im na korzystanie z ogólnych świadczeń społecznych (np. 500+, dodatek rodzinny, świadczenia opiekuńcze) oraz z dedykowanych funduszy (np. jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na osobę, wsparcie finansowe osób przyjmujących uchodźców z Ukrainy).

Urzędy Pracy podjęły się finansowania opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów^[2].

Otwarto również konkurs dla programów aktywizujących obcokrajowców^[3].

Cały Kraj działa

Należy pamiętać, że w obliczu kryzysu uchodźczego, działało całe społeczeństwo. Obywatele sami decydowali się na przeprowadzenie zbiórek darów czy udzielenie noclegów uchodźcom.

W trakcie trzech pierwszych miesięcy wojny w Ukrainie **70% Polaków deklaroowało zaangażowanie** się w pomoc uchodźcom. Polski Instytut Ekonomiczny szacuje, że **wartość prywatnych wydatków** na ten cel w tym okresie mogła wynieść nawet **10 mld zł**, tj. ponad dwa razy więcej niż prywatne wydatki na wszelkie cele dobroczynne w całym roku 2021^[4].

Samorządy nierzadko koordynowały wsparcie dla uchodźców z Ukrainy, a do tego oferowały między innymi bezpłatną komunikację miejską czy też pomoc psychologiczną^[5].

^[1] Ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

^[2] [Finansowanie kosztów postępowania nostryfikacyjnego lub postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie | WORTAL \(praca.gov.pl\)](#)

^[3] 40 mln zł na aktywizację cudzoziemców. Minister Rodziny ogłosiła konkurs - Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej - Portal Gov.pl (www.gov.pl)

^[4] Polacy mogli wydać nawet 10 mld PLN na pomoc udzielaną uchodźcom z Ukrainy w pierwszych miesiącach wojny – Polski Instytut Ekonomiczny

^[5] 31 dni wojny w Ukrainie – raport – Ruch Samorządowy TAK! Dla Polski (ruchtakdlapolski.pl)

Działania Rządu | Polska uniknęła głównych błędów z wcześniejszych kryzysów migracyjnych

Ograniczenie dostępu do rynku pracy i przymusowa realokacja we wcześniejszych kryzysach przełożyły się na spowolnienie integracji i wzrost kosztów fiskalnych powiązanych z napływem uchodźców.

Konsekwencje ograniczenia dostępu do rynku pracy

Utrudnienie dostępu do rynku pracy ma długoterminowe negatywne efekty. W poprzednich falach przymusowej migracji do Europy **uchodźcy dotknięci (czasowym) zakazem pracy, rzadziej pracowali i częściej pozostawali poza rynkiem pracy**. Jak pokazuje badanie Fasani et. al^[1] (2021) wśród uchodźców objętych (czasowym) zakazem pracy, nawet po ośmiu latach od przyjazdu, prawdopodobieństwo zatrudnienia było niższe o **8,9 pkt. proc** w porównaniu do sytuacji, gdyby nie byli objęci takim zakazem. Ich aktywność zawodowa po analogicznym okresie była niższa o **9,2 pkt. proc**.

^[1] Fasani, F., Frattini, T., & Minale, L. (2021). *Lift the Ban? Initial Employment Restrictions and Refugee Labour Market Outcomes*. Journal of the European Economic Association, 19(5), 2803-2854. Dane o wynikach uchodźców na rynku pracy pochodzą z modułów ad-hoc LFS realizowanych w latach 2008 i 2014. Analizowana próbka zawiera odpowiedzi 4 242 uchodźców ankietowanych w 19 krajach.

Konsekwencje przymusowej realokacji

W poprzednich falach kryzysów migracyjnych, często stosowanym rozwiązaniem było rozproszenie uchodźców po całym kraju. W krótkim okresie takie rozwiązanie pozwala bardziej równomiernie rozłożyć obciążenie związane zaopiekowaniem się przybyłymi osobami. W długim okresie jest to rozwiązanie kosztowne zarówno dla uchodźców jak i lokalnych społeczności.

Uchodźcy, którzy trafili do regionu o słabszej sytuacji ekonomicznej mierzonej jako poziom stopy bezrobocia (dziewięćdziesiąty vs. dziesiąty percentyl) mają o **7%** niższe prawdopodobieństwo zatrudnienia w okresie życia^[2].

Badania z Norwegii wskazują również na przeciętnie niższe zarobki (o **22%**^[3]). Szacunki ekonomistów z EBOR wskazują, że polityka przymusowej realokacji w Niemczech generowała ponad **2 miliony €** rocznie dodatkowych kosztów fiskalnych na 10 tys. uchodźców^[4].

^[2] Müller, T., Pannatier, P., & Viarengo, M. (2022). *Labor Market Integration, Local Conditions and Inequalities*. Policy Research Working Paper 9914, World Bank. Badanie dotyczy integracji uchodźców w Szwajcarii.

^[3] Godøy, A. (2017). *Local labor markets and earnings of refugee immigrants*. Empirical Economics, 52(1), 31-58. Badanie dotyczy integracji uchodźców w Norwegii.

^[4] Aksoy, C. G., Poutvaara, P., & Schikora, F. (2020). *First time around: Local conditions and multi-dimensional integration of refugees*. CESifo Working Paper 8747. Badanie dotyczy integracji uchodźców w Niemczech.

Rynek pracy | Niskie bezrobocie i wysoka liczba wakatów sprzyjają integracji

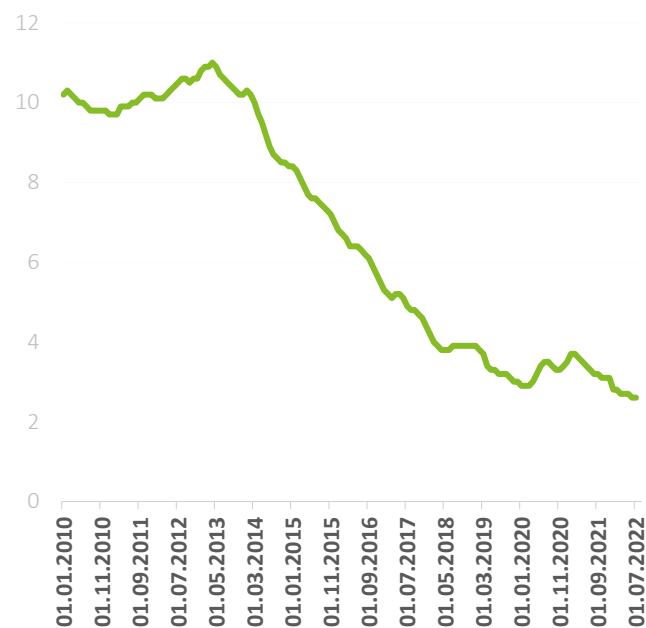
Polska gospodarka potrzebuje więcej pracowników

Szacunki Eurostatu wskazują na to, że w lipcu 2022 zharmonizowane **bezrobocie** w Polsce osiągnęło historyczne minimum **2,6%**^[1]. Jest to drugi najniższy odczyt w UE, zaraz za Czechami z bezrobociem na poziomie 2,3%.

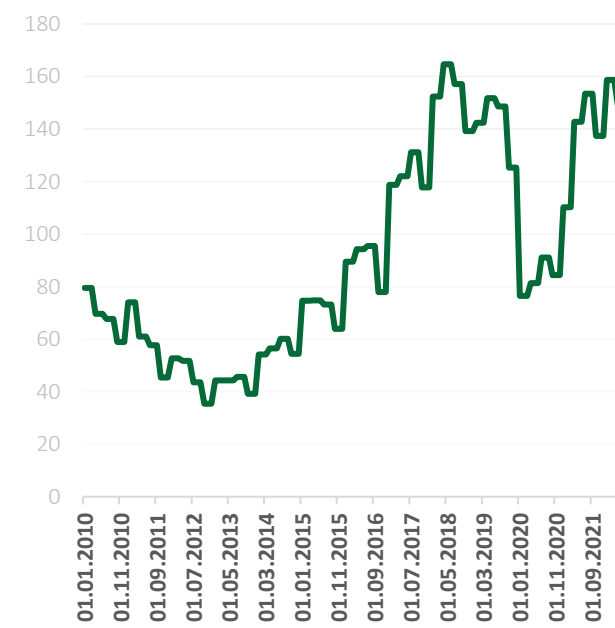
W miesiącu wybuchu wojny (luty 2022) GUS raportował rekordowo wysoką liczbę wakatów. Na koniec pierwszego kwartału w naszej gospodarce było blisko **160 tys.** wolnych miejsc pracy. W kolejnych miesiącach widoczny jest nieznaczny spadek liczby niewypełnionych wakatów jednak nadal odczyt pozostaje w rejonie historycznych maksimum^[2].

Do analogicznych wniosków co do chłonności rynku pracy w Polsce, prowadzą dane Monitoringu NBP, w którym w 2021 roku **48.5%** przedsiębiorstw raportowało wakaty^[3].

Rekordowo niski wskaźnik bezrobocia

Rekordowo wysoka liczba wakatów

^[1] Dane zharmonizowane, Eurostat, [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat)

^[2] Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rynek pracy / Popyt na pracę / Popyt na pracę w 1 kwartale 2022 roku

^[3] NBP (2021), Monitoring Survey, Economic climate in the enterprise sector summary, https://www.nbp.pl/publikacje/koniunktura/raport_1_kw_2022.pdf

Rynek pracy | Integracja jest łatwiejsza, gdy lokalny rynek pracy jest w dobrej kondycji

Kondycja lokalnego rynku pracy jest pozytywnie skorelowana z poziomem integracji, analogiczne wzorce obserwowaliśmy w innych krajach w czasie poprzednich kryzysów migracyjnych.

Nierówne szanse

Doświadczenia międzynarodowe pokazują, że przybycie do regionu o lepszej sytuacji ekonomicznej przekłada się na wyższe prawdopodobieństwo bycia aktywnym zawodowo^[1], wyższe prawdopodobieństwo posiadania pracy^[2] oraz wyższe wynagrodzenia^[3]. Efekty są długotrwałe i generują korzyści fiskalne.

Dostępne dane z Polski sugerują analogiczne zależności.

W miastach łatwiej o pracę

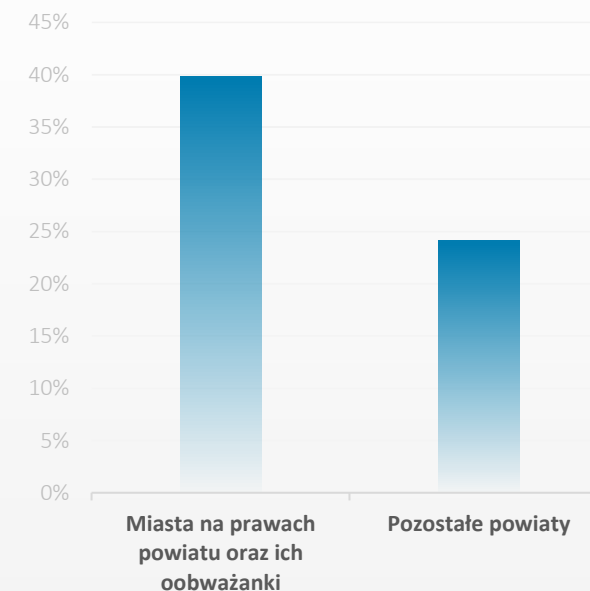
Wskaźnik zatrudnienia uchodźców jest wyższy w powiatach miejskich i ich „obwarzankach”. Różnice są istotne statystycznie.

W miastach kondycja rynku pracy jest lepsza, np. wynagrodzenia są średnio wyższe, a bezrobocie niższe^[4].

W danych widać również, zgodne z intuicją, korelacje pomiędzy stopą zatrudnienia uchodźców a rejestrowym bezrobociem i poziomem wynagrodzeń, relacje te nie są jednak istotne statystycznie.

Szacowany wskaźnik zatrudnienia uchodźców* z Ukrainy jest wyższy na rynkach pracy w lepszej kondycji.

*Szacunki Deloitte

Przedstawione szacunki odpowiadają średnim ważonym, gdzie wagi są proporcjonalne do liczby osób z Ukrainy w wieku produkcyjnym zarejestrowanych w bazie PESEL w danym powiecie.

^[1] Aksoy, Cevat Giray, Panu Poutvaara, and Felicitas Schikora. "First time around: Local conditions and multi-dimensional integration of refugees." (2020).

^[2] Müller, Tobias, Pia Pannatier, and Martina Viarengo. "Labor Market Integration, Local Conditions and Inequalities." (2022).

^[3] Godøy, Anna. "Local labor markets and earnings of refugee immigrants." *Empirical Economics* 52.1 (2017): 31-58. Åslund, Olof, and Dan-Olof Rooth. "Do when and where matter? Initial labour market conditions and immigrant earnings." *The Economic Journal* 117.518 (2007): 422-448

^[4] GUS, Bank Danych Lokalnych

Charakterystyka uchodźców | Wykształcenie i bliskość kulturowa

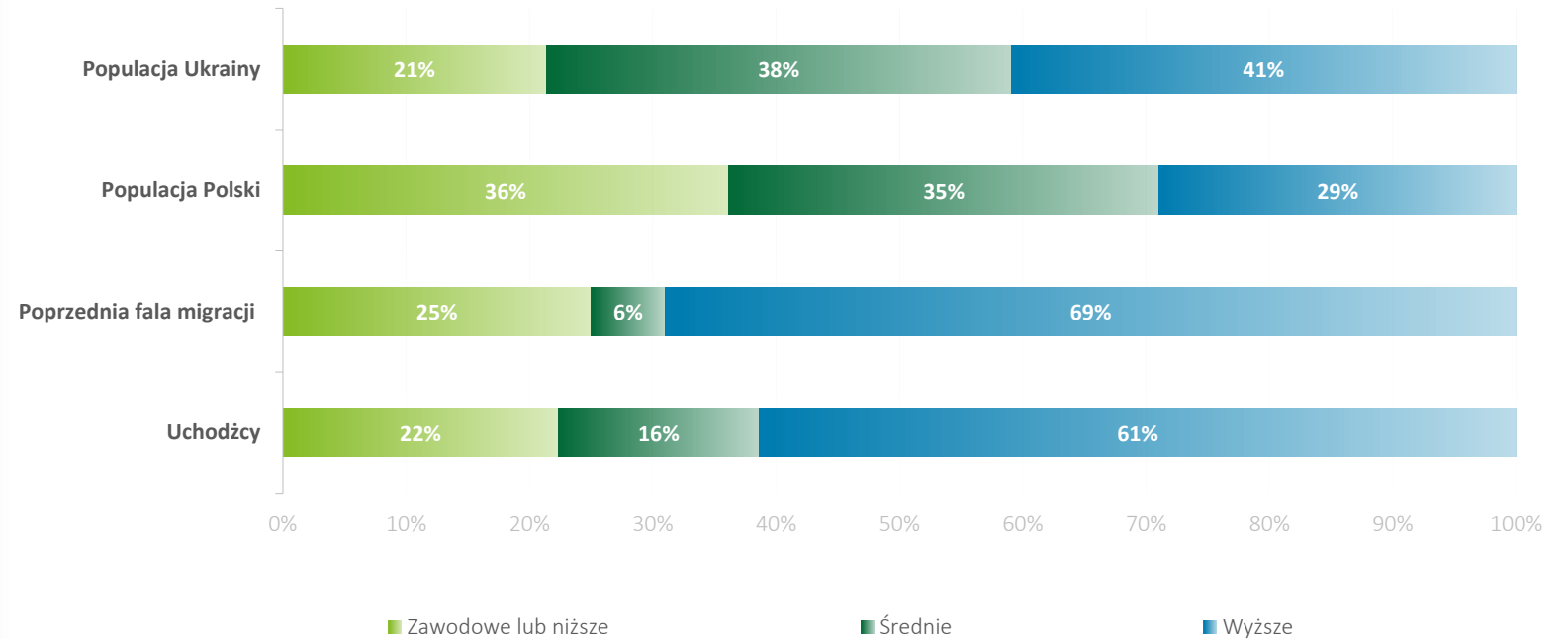
Charakterystyka uchodźców ułatwia im odnalezienie się na polskim rynku pracy

Populacja Ukrainy jest dobrze wykształcona. Dane ze spisu powszechnego sugerują, że odsetek osób zarówno z wyższym jak i średnim wykształceniem jest tam odpowiednio wyższy niż w Polsce^[1,2].

O strukturze wykształcenia (przymusowych) migrantów możemy wnioskować na podstawie danych ankietowych. Te sugerują, że migrują głównie osoby z wyższym wykształceniem^[3].

Obok dobrego wykształcenia, integracji sprzyja również bliskość kulturowa, w tym językowa. Analizy językoznawców sugerują, że **70%** słownictwa ukraińskiego pokrywa się ze słownictwem polskim. Zbliżona gramatyka, fonetyka i leksyka ułatwiają komunikację i naukę języka^[4].

Struktura wykształcenia^[2]

^[1] GUS - Bank Danych Lokalnych (stat.gov.pl), dla osób w wieku 15-64.

^[2] Dane ze Spisu Powszechnego Ukrainy 2001 dla osób w wieku 15+, porównując wyniki pomiędzy krajami należy mieć na uwadze potencjalne różnice w jakości kształcenia.

^[3] Raport specjalny "Uchodźcy z Ukrainy w Polsce" - EWL Group, grupa 400 uchodźców oraz 600 migrantów z okresu przedwojennego w wieku 18+, w interpretacji należy mieć na uwadze ograniczenia wynikające z jakości danych ankietowych w szczególności fakt, że wskaźnik odpowiedzi może różnić się w grupach o różnym wykształceniu.

^[4] Język ukraiński ma więcej wspólnego z polskim niż myślisz – pl.babbel.com.

Charakterystyka uchodźców | Liczna diaspora sprzed okresu wojny

Przed wojną w Polsce mieszkało blisko 1,4 mln obywateli Ukrainy^[1]. Doświadczenia innych krajów pokazują, że diaspora pomaga w integracji, analogiczne wzorce widzimy w Polsce.

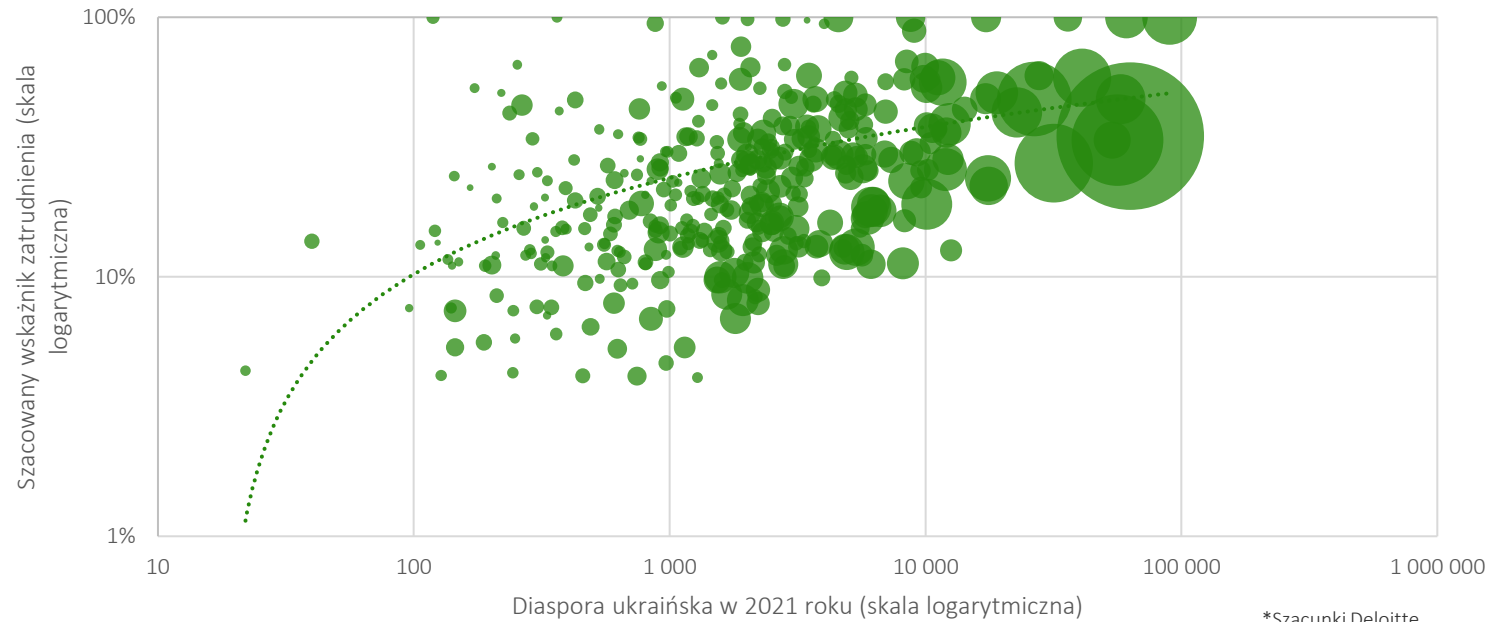
Badania pokazują, że integracja jest łatwiejsza, kiedy uchodźcy trafiają do regionów o większej liczbie osób swojej narodowości. Uchodźcy trafiający do tzw. enklaw etnicznych, osiągają wyższe zarobki^[2] i mają wyższe prawdopodobieństwo posiadania pracy^[3].

Dostępne dane z Polski sugerują analogiczne zależności. Szacowany wskaźnik zatrudnienia jest dodatnio skorelowany z liczebnością diaspor w danym powiecie. Wielkość „bąbla” odpowiada liczbie osób z Ukrainy w wieku produkcyjnym zarejestrowanych w bazie PESEL. Większe ośrodki miejskie są powiązane zarówno z większą liczebnością diaspory przed wojną, jak i większą liczbą nowych rejestracji.

^[1] [Raport-Goscinna-Polska-2022.pdf \(wise-europa.eu\)](#)

^[2] Edin, P. A., Fredriksson, P., & Åslund, O. (2003). Ethnic enclaves and the economic success of immigrants—Evidence from a natural experiment. *The quarterly journal of economics*, 118(1), 329-357; Damm, A. P. (2009). Ethnic enclaves and immigrant labor market outcomes: Quasi-experimental evidence. *Journal of Labor Economics*, 27(2), 281-314.

Wskaźnik zatrudnienia wśród uchodźców jest **wyższy w powiatach z większą diasporą**.

Anomalia, jaką jest wskaźnik zatrudnienia przekraczający 100% w niektórych powiatach, to efekt sytuacji, gdy w danym powiecie pracują osoby, które otrzymały PESEL w innej miejscowości.

^[3] Martén, L., Hainmueller, J., & Hangartner, D. (2019). Ethnic networks can foster the economic integration of refugees. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 116(33), 16280-16285; Battisti, M., Perii, G., & Romitii, A. Dynamic Effects of Co-Ethnic Networks on Immigrants' Economic Success. *The Economic Journal* 132.

Charakterystyka uchodźców | Uchodźcy będą mieli istotny wkład do polskiej gospodarki

Już przy obecnym poziomie wskaźnika zatrudnienia uchodźcy z Ukrainy podniosą PKB o 1,1%. Jeżeli ich wskaźnik zatrudnienia i produktywność upodobnią się do Polaków, wkład ten może wzrosnąć do 2,8%.

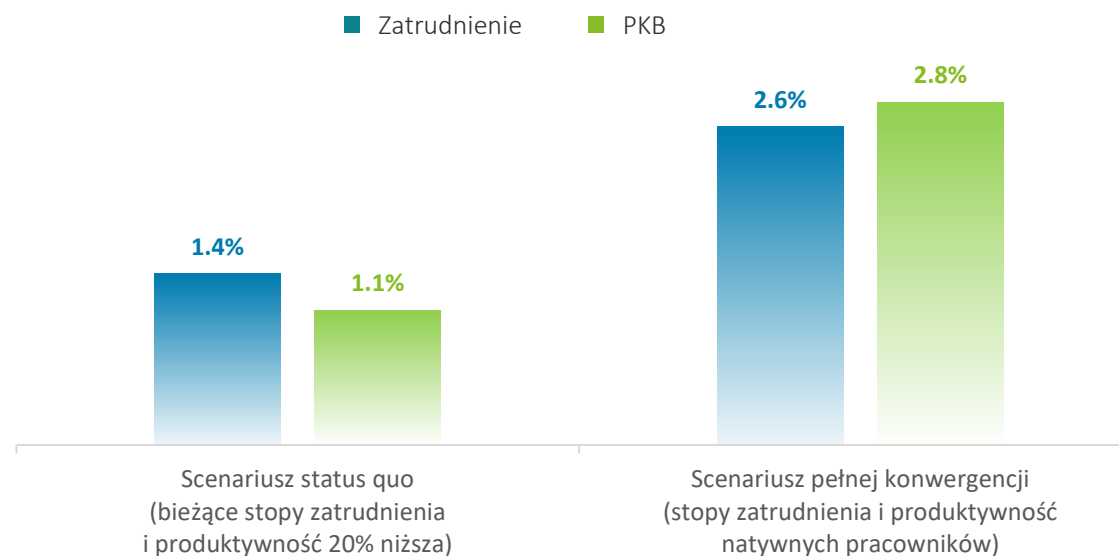
Większa liczba pracowników implikuje wzrost polskiej gospodarki. Skala dostosowań zależy od wskaźnika zatrudnienia i produktywności uchodźców z Ukrainy^[1]. Wzrost PKB w ujęciu zagregowanym nie wyklucza spadku PKB w ujęciu per capita.

Pozytywny wpływ może być większy. Badania pokazują, że w długim okresie wzrost udziału imigrantów w sile roboczej o **1%** podnosi nie tylko rozmiar gospodarki, ale również produktywność pracy o **2%**^[1].

Szacowany* wpływ uchodźców na zatrudnienie i PKB
(na podstawie przestrzennego rozmieszczenia na 31.07.2022)

*Szacunki Deloitte

^[1] Jaumotte, F., Koloskova, K., Saxena, S.C. (2016), Impact of Migration on Income Levels in Advanced Economies, Spillover Notes 8, International Monetary Fund.

^[2] Strzelecki, P., Growiec, J., Wysztyński, R. (2021), The contribution of immigration from Ukraine to economic growth in Poland, Review of World Economics 158.

Oszacowania własne na podstawie przestrzennego rozmieszczenia uchodźców z Ukrainy na dzień 31.07.2022. W scenariuszu pełnej konwergencji stóp zatrudnienia i produktywności uchodźcy mają identyczne charakterystyki jak natywni pracownicy wg powiatów (szacunek na podstawie GUS i Eurostatu na 2021 rok). W scenariuszu status quo uchodźcy mają stopy zatrudnienia wg powiatów na 31.07. (przy założeniu, że liczba pracujących jest o 40% mniejsza od liczby zgłoszeń – na podstawie analogii do oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi) i 78,1% produktywności Polaków (na podstawie płac wcześniejszej fali pracowników z Ukrainy [2]). Wynik nie uwzględnia wpływu imigracji na wzrost produktywności, np. przez wzrost specjalizacji.

Charakterystyka uchodźców | Koncentracja w metropoliach zwiększa wpływ gospodarczy uchodźców

Uchodźcy są nieco skoncentrowani na dużych rynkach pracy w metropoliach. Ułatwia to odnalezienie się na rynku, podnosząc ich stopy zatrudnienia i produktywność.

Lokalne rynki pracy w Polsce są zróżnicowane. Różni się łatwość znalezienia pracy czy wysokość wynagrodzeń. Dla przykładu, w 2020 roku średnie wynagrodzenie w podmiotach od 10 pracujących i sektorze publicznym na poziomie powiatów wahało się od niewiele ponad 3 700 zł w powiecie kępińskim w Wielkopolsce, przez ponad 7 100 zł w m. st. Warszawa, do niemal 8 900 zł w powiecie lubińskim na Dolnym Śląsku. Rozmieszczenie uchodźców ma przełożenie na ich potencjalny wkład do polskiej gospodarki.

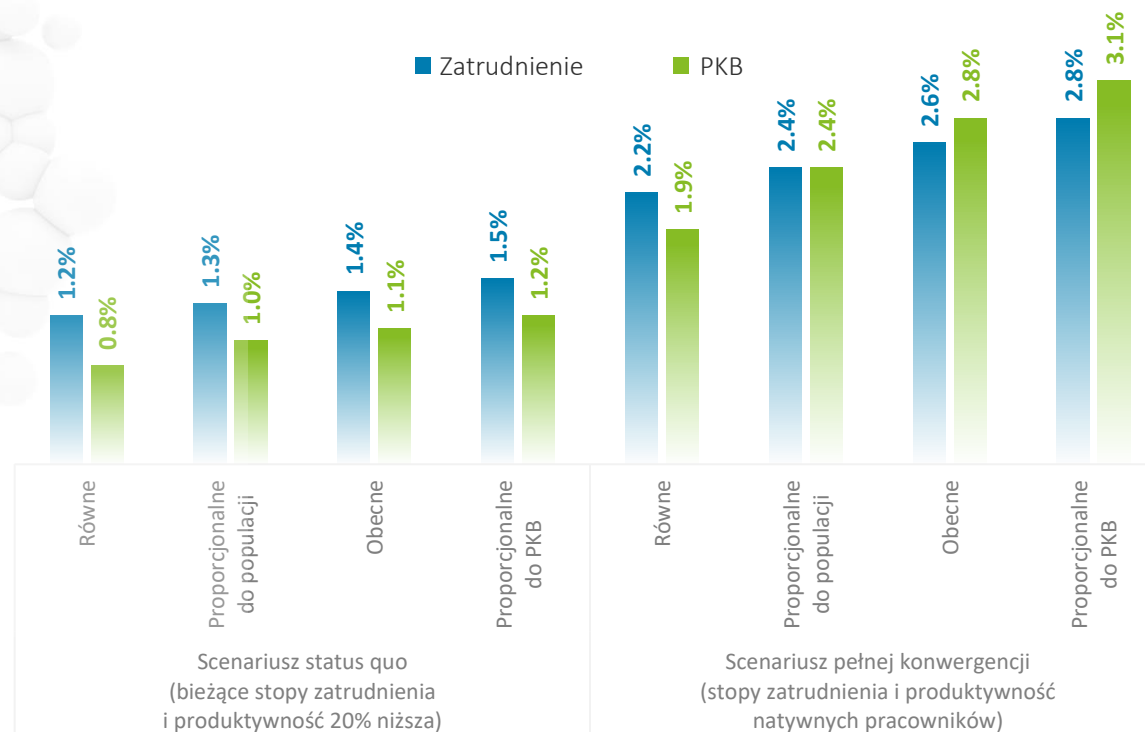
W ramach każdego ze scenariuszy (status quo i pełna konwergencja) rozważyliśmy cztery alternatywne rozmieszczenia populacji uchodźców. Przypadek „**równe**” rozmieszczenie odnosi się do sytuacji, w której w każdym powiecie byłaby taka sama liczba uchodźców. Rozwiązanie to cechuje się najmniejszą efektywnością gdyż uchodźcy są nadreprezentowani w słabiej rozwiniętych powiatach.

Przypadek „**proporcjonalne do populacji**” odpowiada realokacji w skutek której populacja uchodźców jest rozmieszczona proporcjonalnie do liczebności ludności rodzimej i jedynie nieznacznie różni się od przypadku „**obecnego**” rozmieszczenia obserwowanego w danych.

Ostatni z analizowanych przypadków, rozmieszczenia **proporcjonalnego do PKB odpowiada** sytuacji w której uchodźcy są rozmieszczeni proporcjonalnie do wkładu PKB wytworzonego na terenie danego powiatu do PKB Polski. Taki scenariusz prowadziłby do maksymalizacji potencjału pozytywnego wpływu osób uchodźczych na polską gospodarkę.

Oszacowania własne na podstawie przestrzennego rozmieszczenia uchodźców z Ukrainy na dzień 31.07.2022. Zmiany alokacji zostały obliczone na podstawie szacunkowych stóp zatrudnienia i PKB na pracującego we wszystkich powiatach Polski.

Szacowany* wpływ uchodźców na zatrudnienie i PKB wg alokacji przestrzennej
Scenariusz status quo i konwergencji do zatrudnienia/produktywności Polaków

*Szacunki Deloitte

(Przymusowa) migracja a sytuacja lokalnych pracowników

Migracja nie wpływa negatywnie na rodzimych pracowników – w długim okresie wszyscy zyskują.

Dostępne badania naukowe wskazują na bezzasadność obaw o negatywny wpływ migracji na sytuację rodzimych pracowników.

Zmiany zarobków rodzimych pracowników w bezpośredniej reakcji na imigrację oscylują wokół zera, w granicach **+/-1,0%**^[1].

^[1]Peri, G. (2014). Do immigrant workers depress the wages of native workers?. IZA world of Labor 42

Napływ imigrantów skutkuje specjalizacją rodzimych pracowników w zadaniach silniej związanych z umiejętnościami komunikacyjnymi i kognitywnymi^[2].

Firmy dostosowują technologie produkcji do umiejętności, które stają się częstsze na rynku, co przekłada się na wzrost produktywności^[3].

^[2]Peri, G., & Sparber, C. (2009). Task specialization, immigration, and wages. American Economic Journal: Applied Economics, 1(3), 135-69.

^[3]Peri, G. (2012). The effect of immigration on productivity: Evidence from US states. Review of Economics and Statistics, 94(1), 348-358.

W długim okresie **migracja jest korzystna dla wszystkich**, niezależnie od kwalifikacji rodzimych pracowników czy migrantów. Potwierdzają to np. badania z Niemiec, które pokazują, że w dłuższym okresie zyskują nawet pracownicy niskokwalifikowani. W krótkim okresie straty dla tej grupy mogą być skompensowane korzyściami pozostałych^[4, 5].

Pozytywne efekty imigracji na gospodarkę i społeczeństwo są efektem **specjalizacji** – większy napływ pracowników pozwala dobierać pracę w obszarach, gdzie jest się **relatywnie lepszym**, co przekłada się na produktywność^[4, 5].

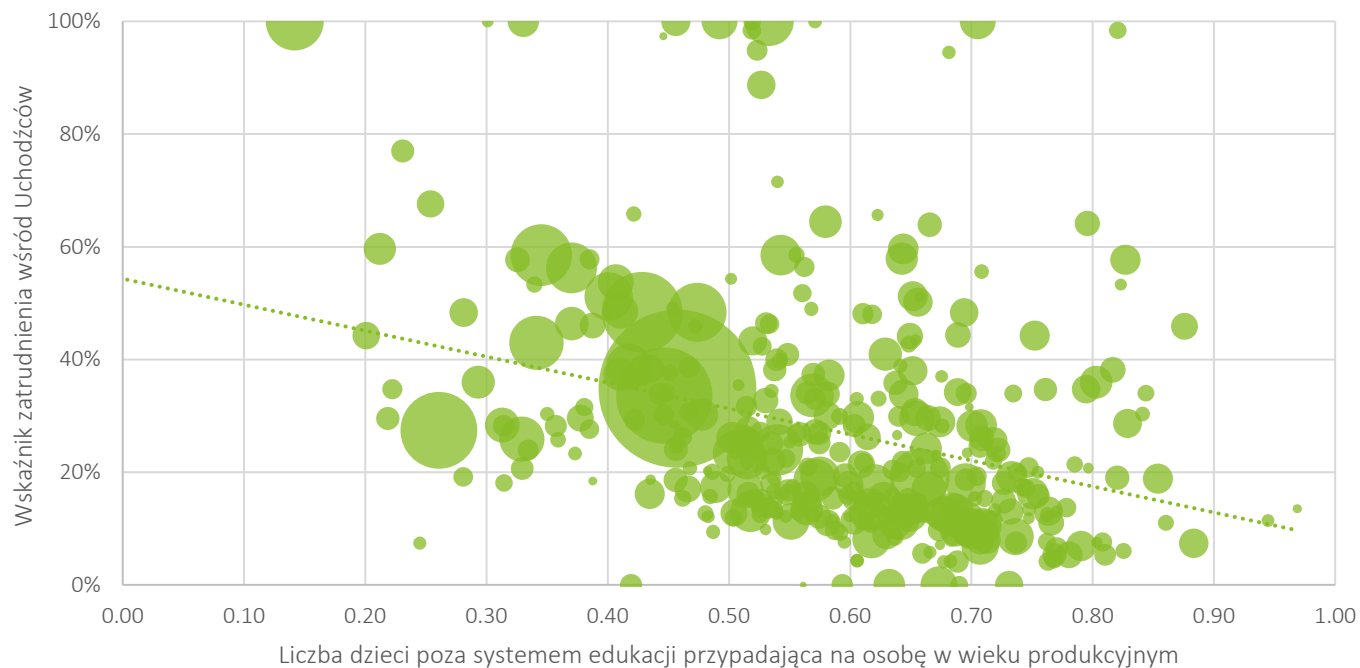
^[4]Jaumotte, M. F., Koloskova, K., & Saxena, M. S. C. (2016). Impact of migration on income levels in advanced economies. International Monetary Fund.

^[5]Busch, Christopher, et al. "Should Germany have built a new wall? Macroeconomic lessons from the 2015-18 refugee wave." Journal of Monetary Economics 113 (2020): 28-55.

Wyzwania | Potrzeby opiekuńcze

Uchodźcy to głównie dzieci i kobiety. Obowiązki opiekuńcze ograniczają potencjał aktywności na rynku pracy.

Wskaźnik zatrudnienia wśród uchodźców jest **wyższy** w powiatach z **niższą liczbą dzieci poza systemem edukacji**

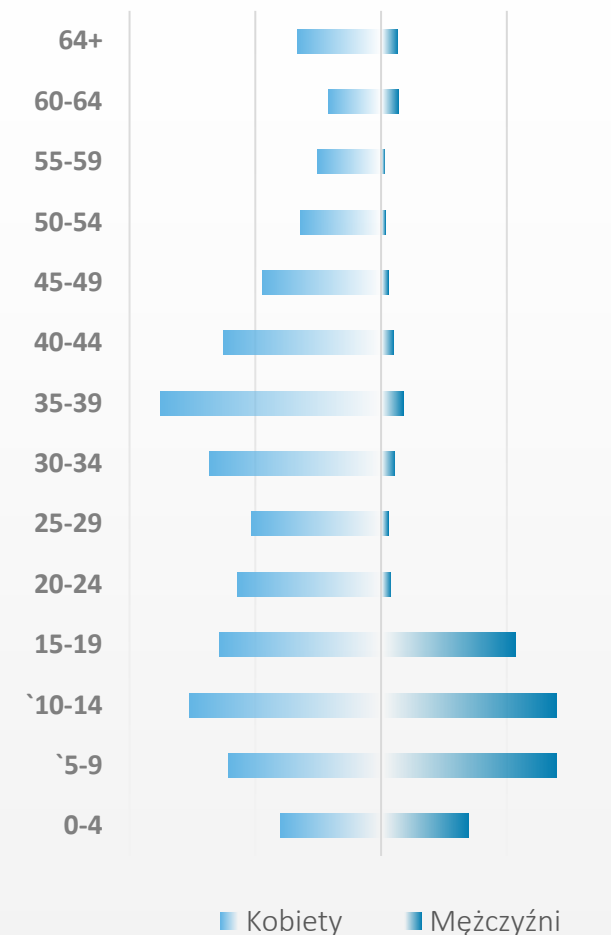
*Szacunki Deloitte

Anomalia, jaką jest wskaźnik zatrudnienia przekraczający 100% w niektórych powiatach to efekt sytuacji, gdy w danym powiecie pracują osoby, które otrzymały PESEL w innej miejscowości.

^[1] Szczegółowe statystyki dot. osób zarejestrowanych w rejestrze obywateli Ukrainy i członków ich rodzin, którym nadano status cudzoziemca na podstawie specustawy. Stan na 07.07.2022 r. - Otwarte Dane; Uczniowie - uchodźcy z Ukrainy - Otwarte Dane

Uchodźcy:

struktura wieku i płci

Niemal **53%** uchodźców to osoby poniżej 20 roku życia^[1]

Wyzwania | Potrzeby opiekuńcze

Sztywna organizacja pracy w Polsce utrudnia zatrudnienie samotnym rodzicom

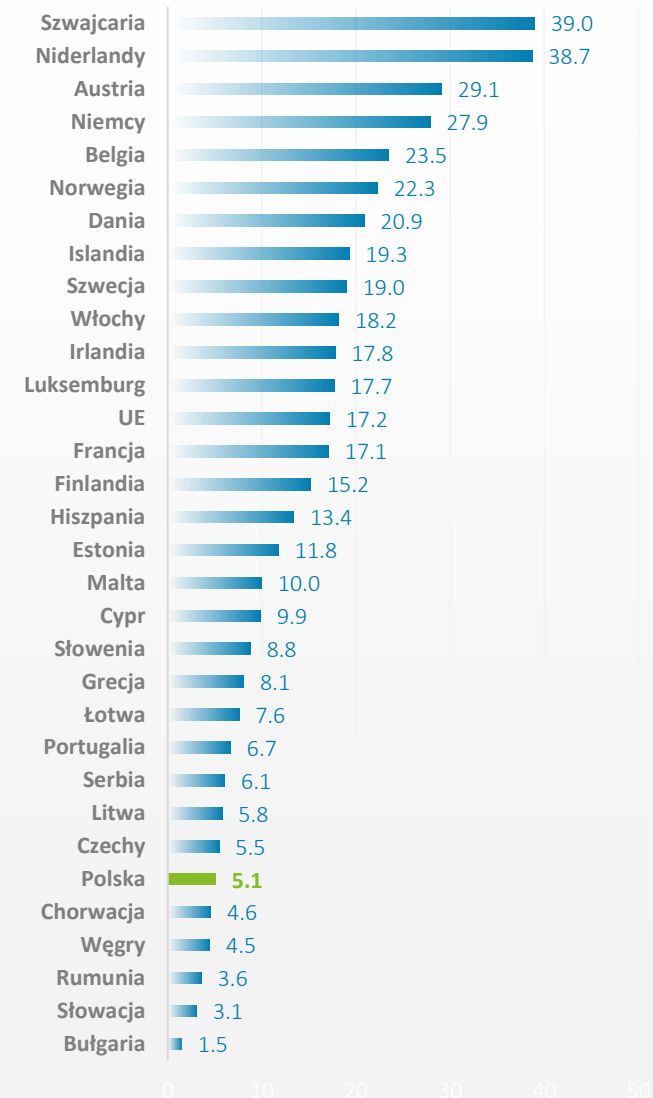
W **Polsce** od lat niewiele pracowników ok. **5-6%**, pracuje w niepełnym wymiarze godzin. Dla porównania średnia w **UE** to **17%**, a w **Holandii** aż **39%** osób decyduje się na takie rozwiązanie^[1]. Pracownicy w Polsce, w porównaniu do innych krajów UE, rzadziej decydują o tym, kiedy pracują. Bardziej problematyczne jest też zaplanowanie kilku godzin wolnego z małym wyprzedzeniem^[2]. Obie formy elastyczności czasu pracy (zarówno to ile, jak i kiedy się pracuje) są istotną potrzebą samotnych rodziców.

Badanie NBP pokazuje, że wśród samotnych matek z Ukrainy, **28%** poszukuje pracy na część etatu^[3]. Działania ukierunkowane na potrzeby (samotnych) rodziców pomogą nie tylko w integracji uchodźców, ale również odpowiedzą na systemowe wyzwania polskiego rynku pracy. Pozytywnie należy ocenić propozycję MRiPS, by osoby pracujące w niepełnym wymiarze miały prawo do części zasiłku dla bezrobotnych^[4].

Liczba dzieci zarejestrowanych w bazie PESEL odpowiada ponad **7%** miejsc przedszkolnych i liczbie dzieci w wieku szklonym w Polsce. Priorytetem powinno być zwiększenie dostępności opieki przedszkolnej. Ułatwi to pogodzenie obowiązków opiekuńczych z pracą zawodową.

Ciekawym przykładem jest program realizowany w USA, gdzie wspiera się migrantów w otwieraniu przedszkoli i żłobków^[5]. Zwiększenie dostępności i obniżenie kosztów opieki przedszkolnej ma pozytywne konsekwencje również dla rodzimych pracowników, a ponadto może przełożyć się na współczynnik dzietności.

Wskaźnik zatrudnienia w niepełnym czasie pracy

^[1] Eurostat, zatrudnienie na część etatu.

^[2] Eurostat Newsrelease, Employer mainly decides on working time in the EU (2020) (europa.eu)

^[3] Narodowy Bank Polski: Raport „Sytuacja życiowa i ekonomiczna uchodźców z Ukrainy w Polsce” (2022).

^[4] Projekt ustawy o aktywności zawodowej - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów - Portal Gov.pl (www.gov.pl)

^[5] Refugee Family Child Care Microenterprise Development (acf.hhs.gov).

Wyzwania | Niedopasowanie strukturalne

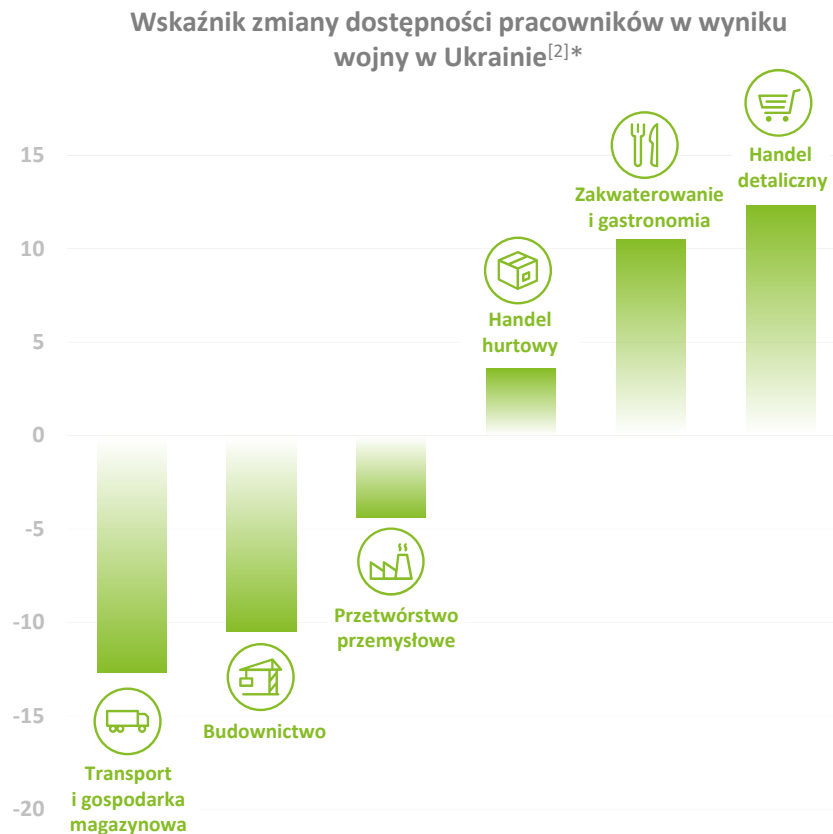
W wyniku wojny pracowników ubyło tam, gdzie ich najbardziej brakowało

Braki pracowników

Prognozy zawarte w Barometrze Zawodów^[1] wskazują na największe deficyty pracowników w branżach budowlanej, medyczno-opiekuńczej i produkcyjnej.

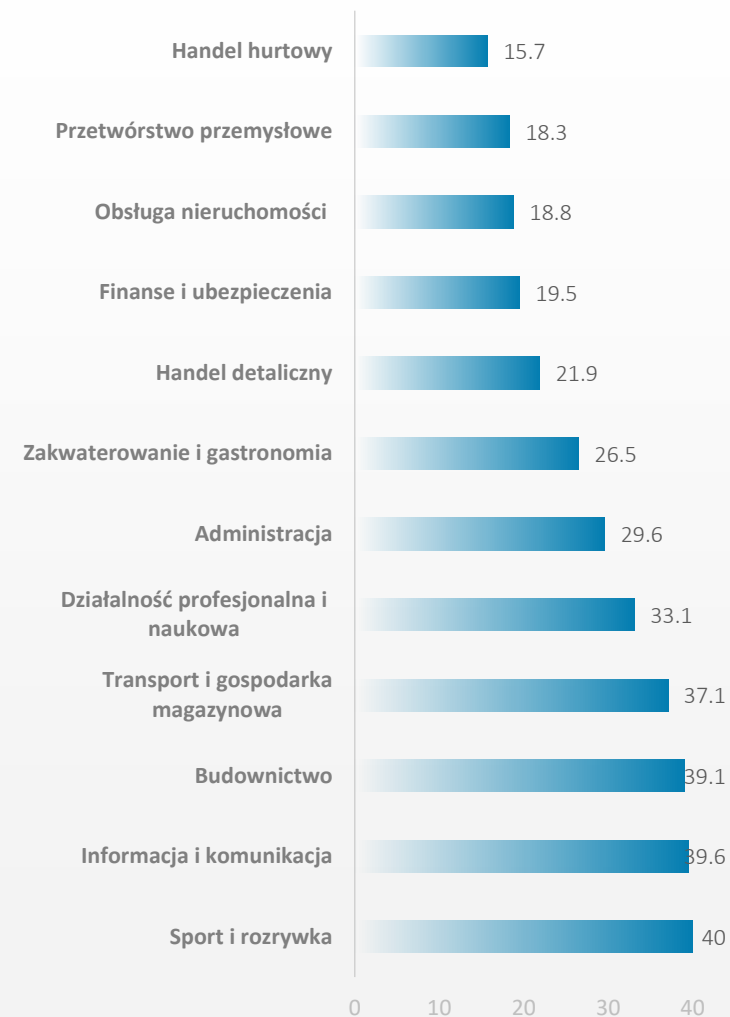
Migracja z Ukrainy może częściowo uzupełnić braki kadrowe w branży medyczno-opiekuńczej. W pozostałych ze wskazanych branż problem w krótkim okresie się pogłębił ze względu na wyjazd mężczyzn walczących w Ukrainie.

Badanie koniunktury GUS^[2] wskazywało, że wojna doprowadziła do spadku dostępności pracowników w branżach takich jak transport czy budownictwo. Z kolei pracodawcy z sektora handlu odnotowali wzrost dostępności pracowników.

*Różnica między odsetkiem firm zgłaszających napływ i odpływ pracowników w kontekście wojny w Ukrainie.

Odsetek firm zgłaszających niedobór pracowników jako barierę działalności^[2]

^[1] Barometr Zawodów 2022 Raport podsumowujący badanie w Polsce (barometrzawodow.pl), badanie opublikowano w 2021 roku. Nie obejmuje więc impulsu wynikającego z wojny w Ukrainie.

^[2] Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Koniunktura / Koniunktura / Koniunktura w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie, handlu i usługach 2000-2022 (kwiecień 2022)

Wyzwania | Zatrudnienie poniżej kwalifikacji

Potencjał uchodźców z Ukrainy w Polsce nie jest w pełni wykorzystywany. Połowa z nich wykonuje prace proste^[1], pomimo dobrego wykształcenia i wysokich kwalifikacji^[2].

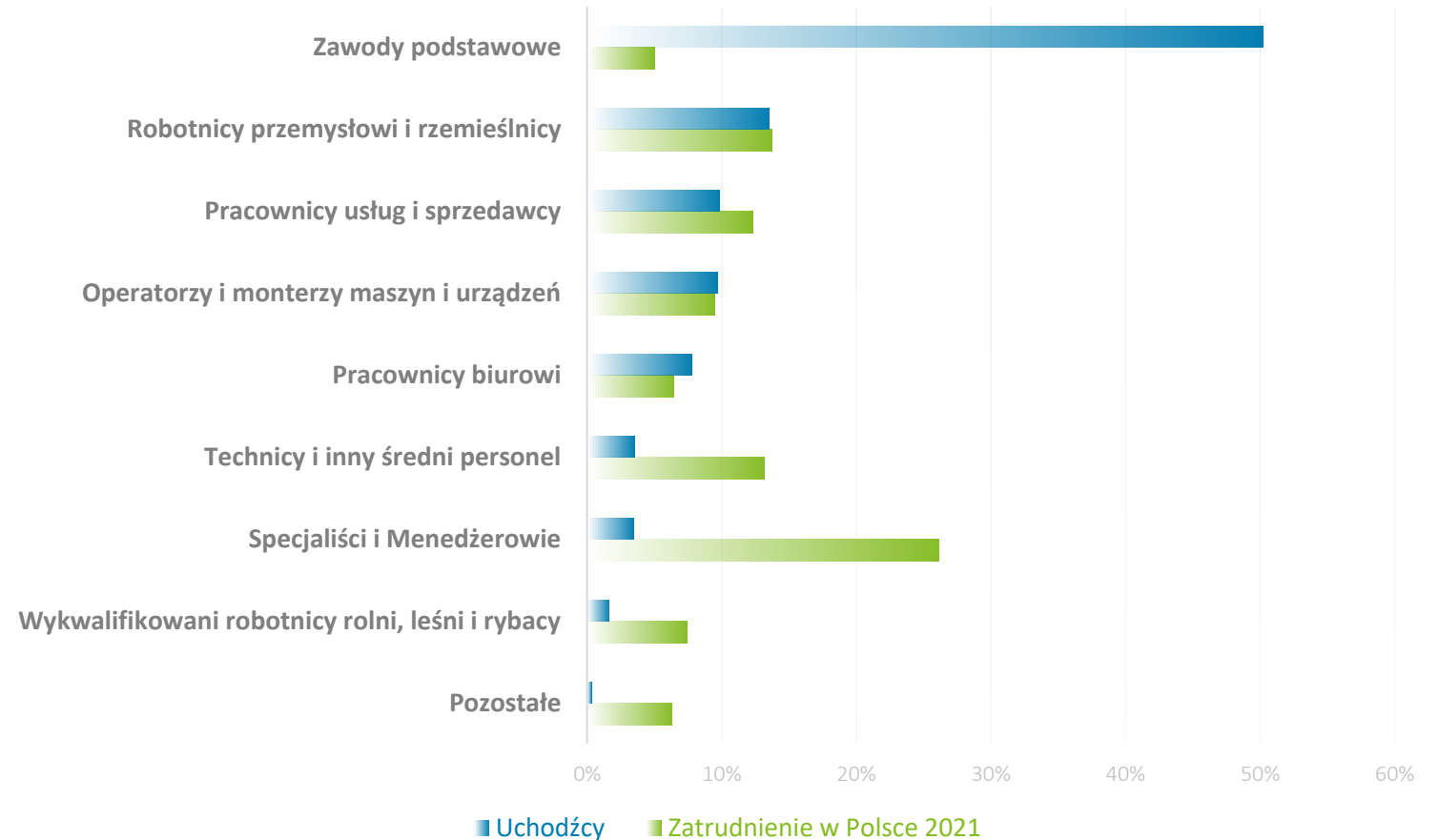
Potencjał uchodźców może zostać lepiej zagospodarowany dzięki wsparciu w przekwalifikowaniu czy nauce języka.

*Według danych z CBDC, największy udział wśród zgłoszeń o powiadomieniu powierzenia pracy wg stanu na 1 lipca br. przypada na pozostałych robotników wykonujących prace proste w przemyśle – 8,1%, pakowaczy ręcznych – 6,2%, robotników magazynowych – 4,9%, magazynierów - 4,7%, pozostałych pracowników wykonujących proste prace, gdzie indziej nieklasyfikowanych – 4,3%, pomocniczych robotników polowych – 3,6%, pomoc kuchenną – 3%, pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne – 2,7%, pracowników utrzymania czystości (sprzątaczkę) – 2,2%.

^[1]Dane o zatrudnieniu uchodźców MRIPS, dane o zatrudnieniu w Polsce 2021 GUS

^[2]Dane ze Spisu Powszechnego Ukrainy 2001 dla osób w wieku 15+ oraz Raport specjalny "Uchodźcy z Ukrainy w Polsce" - EWL Group, grupa 400 uchodźców oraz 600 migrantów z okresu przed wojennego w wieku 18+, w interpretacji należy mieć na uwadze ograniczenia wynikające z jakości danych ankietowych w szczególności fakt, że wskaźnik odpowiedzi może różnić w grupach o różnym wykształceniu.

Zawody wykonywane przez uchodźców w Polsce, to głównie prace proste^[1]

Wyzwania | Integracja bezrobotnych

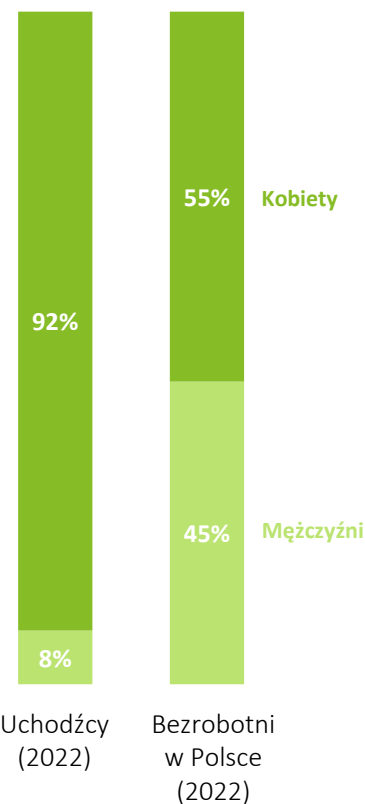
Liczba nowo zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy z Ukrainy od początku wojny do końca lipca wyniosła niemal **54 tys.** Grupa ta znacząco różni się od dotychczasowych bezrobotnych zarówno pod względem płci, jak i wykształcenia oraz stażu pracy.

Ze względu na profil migracji, zdecydowana większość (przymusowych) migrantów z Ukrainy zarejestrowanych w UP to kobiety, aż **92%**.

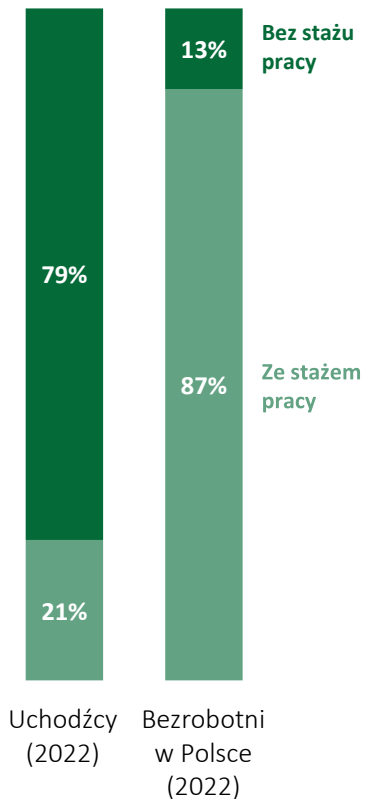
Jedynie **21%** z obywateli Ukrainy rejestrujących się jako bezrobotni deklaruje posiadanie stażu pracy. W przypadku migrantów udokumentowanie poprzedniego zatrudnienia może być trudne, należy się więc spodziewać, że deklaracje niedoszacowują doświadczenia zawodowego osób z Ukrainy. Odsetek osób bez doświadczenia jest jednak najprawdopodobniej wyższy w gronie zarejestrowanych uchodźców z Ukrainy niż w przypadku dotychczasowych bezrobotnych w Polsce.

Integrację będzie ułatwiała struktura wykształcenia. Uchodźcy z Ukrainy rejestrujący się jako bezrobotni są lepiej wykształceni niż zarejestrowani jako bezrobotni Polacy. Blisko **30%** z nich legitymuje się wyższym wykształceniem, wobec 16% wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Polsce w 2022 roku.

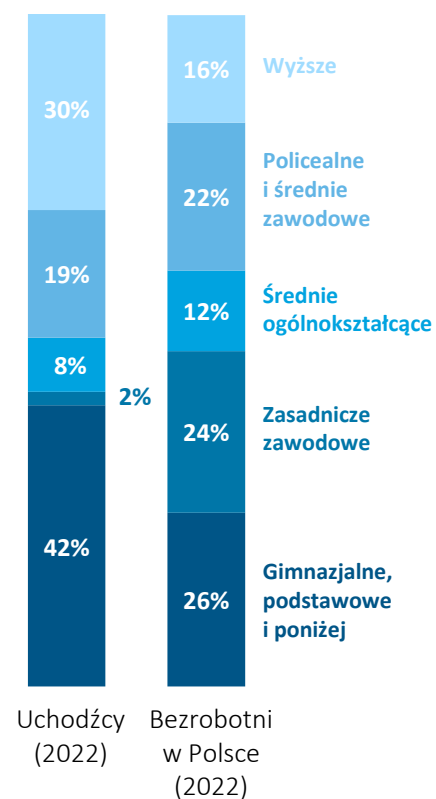
PŁEĆ

DEKLAROWANY STAŻ PRACY

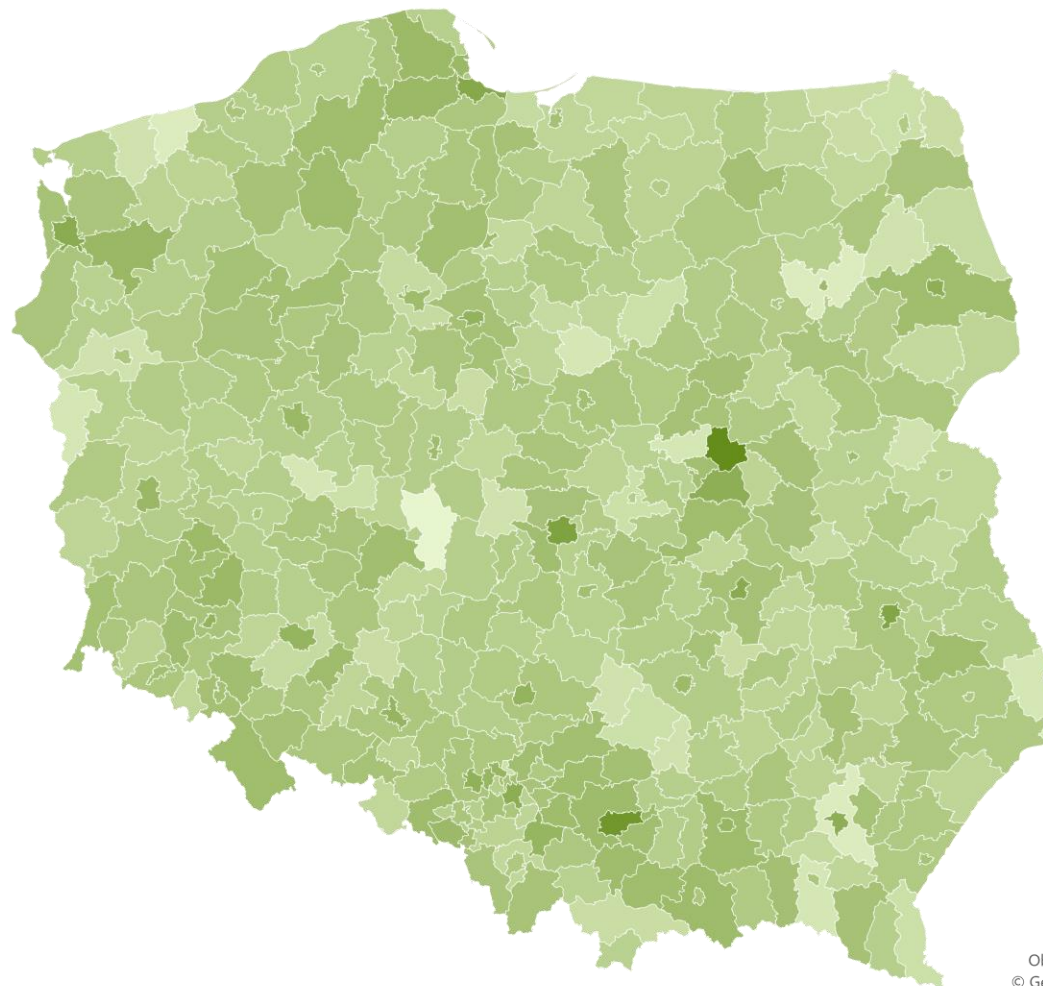
WYKSZTAŁCENIE

Wyzwania | Integracja bezrobotnych

Liczba osób bezrobotnych wśród obywateli Ukrainy przybyłych do Polski po wybuchu wojny

0 2 tys.

Obsługiwane przez usługę Bing
© GeoNames, Microsoft, TomTom

Bezrobotni zarejestrowani są głównie w dużych miastach, co ze względu na kondycję lokalnego rynku pracy ułatwi integrację. Do końca lipca 2022 roku w powiecie m.st. **Warszawa liczba bezrobotnych** uchodźców wynosiła ok. **2 tys.** (rejestracje pomniejszone o wyrejestrowania) osób. W zestawieniu z liczbą dorosłych osób z Ukrainy zarejestrowanych w Warszawie w bazie PESEL, oraz przy uwzględnieniu aktywności zawodowej ludności w Ukrainie, implikuje to ok. 5%^[1,2,3] poziom bezrobocia wśród uchodźców w stolicy.

Kolejne powiaty co do liczby zarejestrowanych bezrobotnych osób z Ukrainy to miasto **Kraków z ok. 1 tys. osób i Łódź z ok. 400 os.** W całym kraju takich osób jest niewiele powyżej **15 tysięcy**, co przekłada się na szacowany wskaźnik bezrobocia równy ok. 4%^[1,2,3].

Wskaźnik bezrobocia szacowany w oparciu o rejestrację netto i dane z bazy PESEL sugeruje, że największe wyzwania związane z bezrobotnymi osobami z Ukrainy są w **województwie podlaskim**^[1,2,3].

^[1] Dane MRiPS, Na podstawie danych dot. zarejestrowań i wyrejestrowań w powiatach szacowana jest liczba bezrobotnych

^[2] Dane statystyczne dot. wniosków o nadanie statusu cudzoziemca UKR w związku z konfliktem na Ukrainie - Otwarte Dane

^[3] [Szacunki ILO dla Ukrainy](#) wskazują na współczynnik aktywności zawodowej na poziomie 61% dla kobiet i 73% dla mężczyzn z grupy wieku 15-64.

Wyzwania | Nieznajomość polskiego obniża potencjał integracji

Szkolenia językowe wpisane w działalność UP mogą pomóc zaadresować tę lukę

Bariera językowa jest wyzwaniem dla uchodźców i firm

26% uchodźców deklaruje znajomość języka polskiego^[1]

Jednak dla **38%** uchodźców problemem w integracji jest bariera językowa^[1]

Jednocześnie **63%** firm deklaruje, że język to kluczowa bariera w zatrudnieniu osób z Ukrainy^[2]

Biznes jest gotowy do działania...

40% firm deklaruje, że zatrudnia lub jest gotowe zatrudnić osoby, które nie znają języka polskiego^[3]

ale potrzebuje wsparcia:

61% firm deklaruje, że może pomóc w nauce języka polskiego^[2]

17% firm deklaruje, że zatrudni osoby, które nie znają języka polskiego, jeśli uzyska odpowiednie wsparcie^[3]

^[1] Raport specjalny "Uchodźcy z Ukrainy w Polsce" - EWL Group, grupa 400 uchodźców oraz 600 migrantów z okresu przed wojennego w wieku 18+, w interpretacji należy mieć na uwadze ograniczenia wynikające z jakości danych ankietowych w szczególności fakt, że wskaźnik odpowiedzi może różnić w grupach o różnym wykształceniu.

^[2] Badanie Listki CSR Deloitte i Parkiet na próbie 109 firm

^[3] Ankieta Deloitte w trakcie webinaru *Uchodźcy z Ukrainy w Polsce. Jakie stawia to wyzwania przed polskim rynkiem pracy i całą gospodarką?*

Podsumowanie | Integracja uchodźców na rynku pracy w Polsce

01.

Integracja przebiega sprawnie. Sprzyjają jej działania rządu, sytuacja na rynku pracy i cechy uchodźców.

02.

Skuteczna integracja jest korzystna zarówno dla uchodźców jak i rodzimych pracowników.

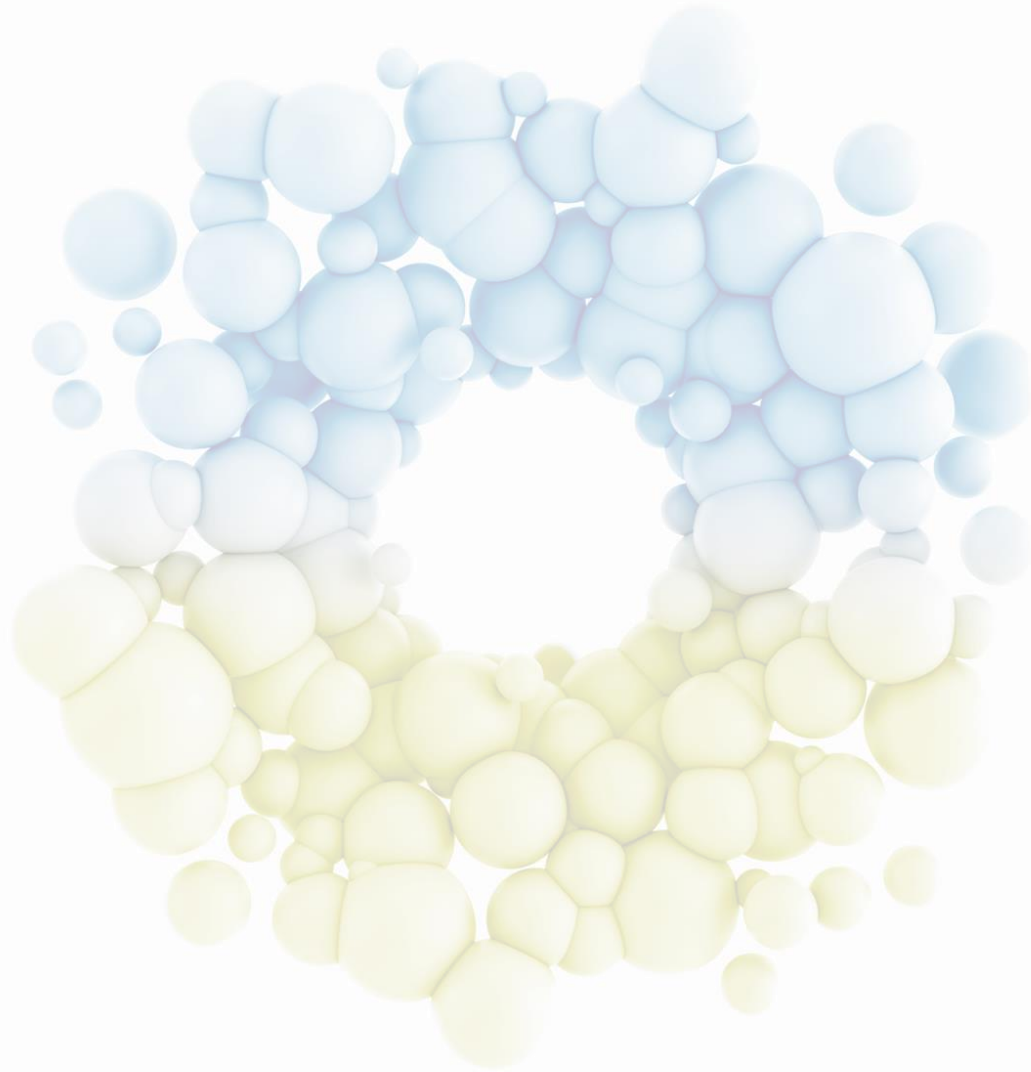

03.

Wyzwaniem pozostaje lepsze wykorzystanie potencjału, w tym praca zgodna z kwalifikacjami przybyłych do Polski osób i zapewnienie im dostępu do opieki nad dziećmi.

Załącznik

Ograniczenia danych i ich implikacje dla prezentowanych wniosków

Dane opisujące zatrudnienie uchodźców są oparte o „*Powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583)*”.

Należy pamiętać, że na powiadomieniach nie pracują tylko uchodźcy. Ponadto liczba powiadomień może być większa niż liczba osób, których one dotyczą. Dla przykładu w momencie zmiany pracodawcy lub awansu, kolejne powiadomienie będzie przypisane danej osobie. Dodatkowo nie każde powiadomienie kończy się podjęciem pracy.

Dane ZUS potencjalnie mogłyby być alternatywną podstawą dla przeprowadzonych analiz. Jednak kompozycja grupy cudzoziemców zgłaszanych do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych najprawdopodobniej w większym stopniu odbiega kompozycji grupy uchodźców, czyli społeczności leżącej w centrum zaprezentowanych analiz.

Fakt, że z jedną osobą powiązane jest kilka powiadomień, częściowo adresujemy skalując dostępane dane, współczynnikiem równym stosunkowi liczby Ukraińców, których dotyczą oświadczenia o powierzeniu pracy i liczby składanych w tej grupie oświadczeń w 2021^[1].

Prezentowane szacunki nadal obciąża fakt, że część osób, których dotyczą powiadomienia nie podjęło zatrudnienia. W związku z powyższym prezentowane wskaźniki zatrudnienia stanowią najprawdopodobniej oszacowania górne analizowanych miar.

Oszacowania wskaźnika zatrudnienia i stopy bezrobocia bazują na rejestracjach w bazie PESEL. Część osób mogła ubiegać się o pracę, lub zarejestrować się w Urzędzie Pracy w innym Powiecie niż nastąpiła rejestracja do Bazy PESEL. Z tego względu może mieć miejsce rozbieżność pomiędzy populacją w liczniku i mianowniku prezentowanych oszacowań. Nie można jednoznacznie przypisać kierunku tego obciążenia.

Wyzwanie stanowią również porównania międzynarodowe. Zgodnie z najlepszą wiedzą autorów nie są publicznie dostępne dane opisujące tempo integracji uchodźców z Ukrainy w innych państwach. Z tego względu zdecydowaliśmy się zaprezentować odniesienia do poprzednich fal przymusowej migracji.

Ponadto prezentowane miary oparte są o statystyki zawarte w publikacjach, a nie na danych na poziomie mikro. Z tego względu konstrukcja wskaźników nieznacznie się różni.

W przypadku szacunków stopy bezrobocia (tj. stosunku liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo) dodatkowym wyzwaniem jest oszacowanie gotowości uchodźców z Ukrainy do podjęcia pracy. Prezentowane wyniki opierają się na ekstrapolacji z danych ILO dla populacji Ukrainy z 2019 roku. Szacunki ILO dla Ukrainy^[2] wskazują na stopę aktywności zawodowej na poziomie 61% dla kobiet i 73% dla mężczyzn z grupy wieku 15-64.

Dane z ankiety NBP^[3] sugerują, że jedynie 5% z ankietowanych uchodźców z Ukrainy nie było aktywnych zawodowo przed przybyciem do Polski. Ponadto od 60% do 90% (w zależności od regionu) deklaruje, że pracuje lub planuje podjąć pracę w Polsce. Oparcie szacunków stopy bezrobocia na deklaracjach z ankiety NBP prowadziłoby do niższych oszacowań niż te prezentowane w raporcie.

^[1] [Statystyka | WORTAL publicznych służb zatrudnienia \(praca.gov.pl\)](#)

^[2] [Labor force participation rate, total \(% of total population ages 15-64\) \(modeled ILO estimate\) - Ukraine | Data \(worldbank.org\)](#)

^[3] [Sytuacja życiowa i ekonomiczna uchodźców z Ukrainy w Polsce. Raport z badania ankietowego zrealizowanego przez OO NBP](#)

Słowniczek

01

Zezwolenie na pracę to dokument, który uprawnia cudzoziemca do podjęcia legalnej pracy w Polsce pod warunkiem posiadania przez tego cudzoziemca podstawy pobytu umożliwiającej wykonywanie pracy zgodnie z przepisami.

W zezwoleniu wskazany jest podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi oraz stanowisko lub rodzaj pracy, którą cudzoziemiec ma wykonywać. Praca jest zatem uważana za legalną tylko wówczas, gdy cudzoziemiec wykonuje tę pracę, która została wskazana w zezwoleniu.

Oznacza to, że jeśli cudzoziemiec miałby wykonywać pracę na innych warunkach niż wskazane w zezwoleniu (w tym na innym stanowisku), pracodawca musi uzyskać **nowe zezwolenie**.

Zezwolenie jest ważne przez okres, na który zostało wydane. Termin ważności zezwolenia jest umieszczony na dokumencie.

02

Zezwolenie na pracę sezonową to specjalny typ zezwolenia na pracę przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka w ramach działalności uznanych za sezonowe, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca ([link](#)).

03

Liczba odprowadzających składkę na ZUS – jest jednym ze źródeł danych o skali zatrudnienia cudzoziemców. Nie obejmują jednak zatrudnienia w rolnictwie (KRUS) czy umów o dzieło.

04

Oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi składa przedsiębiorca, gdy spełnione są następujące warunki:

- cudzoziemiec, którego przedsiębiorca chce zatrudnić jest obywatelem **Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji lub Ukrainy**,
- okres zatrudnienia nie przekroczy 24 miesięcy,
- prace, które będzie wykonywał cudzoziemiec **nie dotyczą prac sezonowych**, na które trzeba uzyskać zezwolenie.

Po złożeniu oświadczenia, powiatowy urząd pracy nie przeprowadza testu rynku pracy związanej z zatrudnieniem cudzoziemca na tym stanowisku. Skorzystanie z tej procedury znacznie przyspiesza legalizację zatrudnienia cudzoziemca. **Po wpisaniu oświadczenia do ewidencji oświadczeń przez powiatowy urząd pracy cudzoziemiec może (ale nie musi) podjąć pracę.**

05

Zharmonizowane bezrobocie – Udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych). Zharmonizowany wskaźnik bezrobocia jest wynikiem przyjętej przez Eurostat ujednoliconej metody wyznaczania tego wskaźnika dla każdego z krajów Unii Europejskiej. Dane obliczane są przez Eurostat w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej (BAEL), uwzględniającego definicję Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO) oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego.

Podstawy prawne zatrudnienia cudzoziemców w Polsce

Zezwolenie na pracę

Zezwolenie na pracę sezonową

KOGO DOTYCZY?

Wszyscy cudzoziemcy niebędący obywatelami UE, EOG lub Szwajcarii

- Wydawane jest przez wojewodę na czas określony (nie dłuższy niż 3 lub 5 lat w zależności od typu zezwolenia)
- Dla większości zawodów ich wydanie jest uwarunkowane przeprowadzeniem testu rynku pracy
- Specjalny typ zezwolenia na pracę przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym
- Dotyczy pracy w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka w ramach działalności uznanych za sezonowe

Oświadczenie o zamiarze powierzenia wykonywania pracy

KOGO DOTYCZY?

Obywatele Ukrainy, Armenii, Białorusi, Gruzji i Mołdawii

- Dotyczy zatrudnienia na okres do 24 miesięcy
- Praca nie jest pracą sezonową, na którą trzeba uzyskać zezwolenie
- Znacznie przyspiesza proces zatrudnienia cudzoziemca

Powiadomienie powiatowego urzędu pracy

KOGO DOTYCZY?

Obywatele Ukrainy oraz ich małżonkowie

- Zatrudnienie odbywa się na podstawie poinformowania powiatowego urzędu pracy do 14 dni od podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy
- Rozwiązanie zostało wprowadzone po wybuchu wojny

Stan regulacyjny na koniec października 2022, przed 28 października również obywatele Rosji mogli podjąć pracę w oparciu o *oświadczenie o zamiarze powierzenia wykonywania pracy*.